

Motion till riksdagen 2008/09:Ub578

av **Dan Kihlström (kd)**

Skolbarnsomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättrad kvalitet och utbyggnad av skolbarnsomsorgen.

Motivering

Skolbarnsomsorgen är till för skolbarn upp till och med tolv års ålder. Liksom när det gäller övriga barnomsorgsformer är kommunerna skyldiga att erbjuda skolbarnsomsorg till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar men det är frivilligt för barnen att delta. Skolbarnsomsorgen förekommer i tre olika former: fritidshem, som är en pedagogisk gruppverksamhet för inskrivna barn, familjefritidshem och öppen fritidsverksamhet där barn inte är inskrivna utan kan komma och gå efter behov. Skolbarnsomsorgens syfte är att komplettera skolan och ge barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar en trygg och meningsfull fritid.

Skolverket har visat att många kommuner tillhandahåller en god skolbarnsomsorg för barn upp till nio års ålder och att de flesta föräldrar är nöjda med den verksamhet som erbjuds. Bland sex- till nioåringarna är över 60 procent inskrivna vid något kommunalt eller enskilt fritidshem. En helt annan bild ges dock av skolbarnsomsorgen för tio- till tolvåringarna. Bland tioåringarna är enbart 12 procent inskrivna vid ett fritidshem och bland elvaåringarna har siffran sjunkit till drygt 4 procent. Skolverket menar att skolbarnsomsorgen för tio- till tolvåringarna är svårt eftersatt i många kommuner. Vissa kommuner erbjuder inte ens någon omsorg för denna åldersgrupp, vilket strider mot gällande regler. Resultatet blir att många barn tvingas gå hem till tomma hus eller lägenheter och är utan tillsyn under eftermiddagarna. Skolverket visar att den verksamhet som finns för denna åldersgrupp framför allt är fokuserad till fritidshem trots att skollagen anger öppen fritidsverksamhet som alternativ. Det är också öppen fritidsverksamhet som i störst omfatt-

Fel! Okänt namn på

ning efterfrågas av föräldrarna. Att verksamheten är eftersatt visar sig också genom att tillsynen brister från kommunernas sida. Bristande styrning, avsaknad av behovsinventering, dåliga lokaler och brist på personal är en del av den kritik som Skolverket lyfter fram. Skolverket efterfrågar också uppföljning av hur väl verksamheten uppnått de mål som ställts upp i skollagen. I den verksamhet som finns är barngrupperna i många fall oacceptabelt stora. I början av 1990-talet bestod den genomsnittliga barngruppen inom skolbarnsomsorgen av 18 barn. År 2004 var motsvarande siffra 31 barn.

Tio- till tolvåringar har behov av vuxnas närvaro och tillsyn. Skolbarnsomsorgen måste utvecklas framför allt för åldersgruppen tio till tolv år. I den öppna verksamheten har barnen själva större möjlighet att hitta en avvägning som passar dem. Här finns stora möjligheter för kommunerna till samverkan med andra utförare, till exempel föreningar och kyrkor, för att kunna erbjuda en högkvalitativ verksamhet.

Stockholm den 2 oktober 2008

Dan Kihlström (kd)